

ROZHOVOR

„Do roku 2015 by do Národní sítě Zdravých měst mělo být zapojeno nejméně padesát procent měst, městských oblastí a komunit v ČR.“

Rozhovor s MUDr. Alenou Šteflovou, ředitelkou odboru vzdělávání a vědy Ministerstva zdravotnictví ČR

Paní ředitelko, jaká je zkušenost ministerstva s vývojem ve městech, která se do projektu Zdravé město přihlásila? Změní se reálně něco k lepšímu?

Předpokládáme, že pozitivní změna proběhne. Je důležité říci, že zdravotní hledisko, např. zlepšení zdravotního stavu obyvatel, by mělo být výsledkem celého snažení. Jde však o velice dlouhodobý a náročný proces, jehož výsledky jsou mnohdy obtížně hodnotitelné. Nicméně celá filozofie Projektu Zdravé město je založena především na tom, do jaké míry místní obyvatelé, a především také jejich lokální politici, akceptují právě pohled na zdraví a všechny související okolnosti, jak si je vezmou za své a jak je uplatní v rozhodovacích procesech. Proto je také důležité vědět, že Zdravé město není to, které vykazuje ukazatele zdravotního stavu, ale jde o město, které v místních podmínkách pochopí princip tohoto snažení a povýší jej na celospolečenský zájem, na zájem obyvatel.

Jak podporuje Ministerstvo zdravotnictví Zdravá města, obce a regiony?

Zdravé municipality se svými projekty, které bývají zpravidla velice kvalitní, hlásí do dotačního programu ministerstva. Naše ministerstvo udělilo dotaci např. programu prevence dětských úrazů ve Zdravém městě Brně, ale i dalším projektům v jiných Zdravých městech. Vnímáme, že města, která na politiku a strategii projektu přistoupí a vlastními mechanismy se aktivně snaží dostávat mezi své obyvatele určitá, například preventivní opatření, jsou schopná přistoupit na námi navrhované aktivity – např. onkologickou prevenci, prevenci úrazů, aj. Pro ilustraci bych chtěla v této souvislosti zmínit Zdravé město Kroměříž, které dokázalo velice rychle participovat na jiném programu Světové zdravotní organizace - Bezpečná komunita. Právě za tento projekt získá v červnu Zdravé město Kroměříž certifikát o přijetí do sítě Bezpečných komunit WHO.

AKTUALITY

Jubilejní desátá Konference Zdravých měst, obcí a regionů ČR

Ve dnech 27. – 28. 5. proběhla v Poděbradech X. konference Národní sítě Zdravých měst ČR (NSZM ČR).

Úvodní slovo jubilejní konference NSZM ČR patřilo ministryni zdravotnictví MUDr. Marii Součkové, která ocenila aktivity Zdravých měst, obcí a regionů a zdůraznila jejich přínos pro naplňování vládního programu „Zdraví 21“. Zahájení se dále zúčastnil také náměstek ministryně zdravotnictví MUDr. Michael Vít, vedoucí kanceláře Světové zdravotní organizace (WHO) v Praze PhDr. Vendula Jindrová a předsedkyně NSZM ČR MUDr. Olga Sehnalová.

Zástupci Zdravých měst se na konferenci seznámili např. s aktuálními možnostmi získání dotace z programu Ministerstva zdravotnictví či s možností zapojení měst do projektů EU. O desetiletém vývoji Projektu Zdravé město v podmínkách ČR pohovořil národní koordinátor projektu Ing. Petr Švec. I když do sítě Zdravých měst jsou dnes většinou zapojena města z Moravy, začíná se projevovat zájem i např. z Královéhradeckého či Plzeňského kraje. NSZM ČR by se měla podle Petra Švece do budoucna rozšířit především o mikroregiony a kraje. To umožní i menším obcím dosáhnout na peníze z evropských fondů. Na slavnostním večeru konference převzali ocenění „Zdravá město“ z rukou ministra životního prostředí RNDR. Libora Ambrozka zástupci měst Brna, Kroměříže, Třebíče a Vsetína.

Hodonín: Mezinárodní den tance poprvé v ČR

Den tance je pořádán Zdravými městy Evropy pod patronací Mezinárodní zdravotní organizace. Letos se této akce poprvé zúčastnila i Česká republika – prvním a zatím jediným „tančícím“ městem byl Hodonín.

Historicky první Den tance v ČR se v rámci projektu Zdravé město Hodonín uskutečnil dne 15. 5. Roztančený den byl zahájen „přepadením“ vedení města, když ráno v 8.00 hod vtrhlo na poradu vedení osm tanečníků a „naučilo“ starostu i celé vedení města tančit.

Dopoledne se tancovalo také ve všech hodonínských školách a školkách. Jednotlivé soubory si je rozdělily a předvedly v nich dětem svůj zajímavý repertoár. Mezitím bylo na pěší zóně postaveno pódium pro odpolední tanec, který měl začít ve 14.00 hod. S malým zpožděním vypochoďovaly na pódium nejmenší hodonínské mažoretky a po nich se představily další soubory (viz foto příloha). Prostory před pódium byly neustále plné diváků, kterým nevadilo ani poměrně chladné počasí. Večer navázal program v kulturním domě, kde jednotlivé soubory předvedly krátce své umění a potom se navzájem učily své tance. V zaplněném sále se k jejich tanci přidávalo i mnoho diváků. Společně se tancovalo až do 21.00 hodin, kdy byl Den tance ukončen.

Třebíč: Vstříc uživatelům sociálních služeb

Zdravé město Třebíč se snaží zapojit občany, kteří jsou nějakým způsobem závislí na druhých, do rozhodování o tom, co vlastně potřebují. Patří totiž k šesti městům ČR, v nichž se od ledna 2003 rozvíjí pilotní projekt komunitního plánování sociálních služeb Ministerstva práce a sociálních věcí.

Základním krokem při realizaci projektu bylo ustavení pracovní skupiny, složené nejen ze zástupců města, ale také ze zástupců organizací a uživatelů sociálních služeb. Město navíc vyhlásilo grantový program „Zdravé město“, který otevřel možnost zapojení dalších organizací ve městě – zejména neziskových organizací. Dílčí projekty pomohou mj. upozornit na situaci některých sociálně znevýhodněných skupin ve městě. „Zapojení Třebíče do mezinárodního projektu Zdravé město je pro nás nespornou výhodou. Komunitní spolupráce, která má ve městě díky projektu Zdravé město již tradici, se stala ‘základním pilířem’ nového procesu komunitního plánování sociálních služeb,“ řekla koordinátorka projektu Zdravé město Třebíč Dr. Jindra Stříbrská. „Slibujeme si, že služby budou odpovídat poptávce lidí,“ dodala.

Nyní v Třebíči probíhá příprava dotazníkových šetření s cílem zjistit potřeby uživatelů sociálních služeb, poskytovatelů sociálních služeb a také názory obyvatel města. Sběr dat a jejich vyhodnocení proběhne v průběhu druhé poloviny roku. Do konce června pracovní skupina připraví interaktivní výstavu s názvem „Město jako domov“, při níž poskytovatelé sociálních služeb dostanou příležitost k prezentacím formou posterů a občané se formou ankety budou moci k řadě témat vyjádřit.

Hodonín: „Strážci Parků“

V loňském roce probíhal na Mírovém náměstí ve Zdravém městě Hodoníně zkušební projekt „Strážce parku“. Přes některé prvotní nedostatky se tento projekt osvědčil, a proto v letošním roce město rozhodlo v tomto projektu pokračovat a zřídit

další místa „Strážce parku“. Úkolem strážce je dohlížet na pořádek v parku, zamezit devastaci zeleně a městského mobiliáře (laviček, odpadkových košů a veřejného osvětlení) a upozorňovat neukázněné občany na to, že jejich počinání není správné. A pokud zjistí závažnější nedostatky v chování návštěvníků parku, jsou oprávněni přivolat hlídku městské policie a zajistit tak nápravu chování neukázněných jedinců, kteří mohou být Městskou policií pokutováni. „Tímto počinem chceme zabezpečit, aby parky sloužily především k tomu, k čemu jsou předurčeny – k odpočinku a relaxaci,“ řekl místostarosta a politik Projektu Zdravé město Mgr. Ladislav Ambrozek. V současné době jako strážce parku pracuje šest mužů, kteří jsou jinak v evidenci pracovního úřadu.

Zdravá města: Světový den bez tabáku (31.5.)

U příležitosti „Světového dne bez tabáku“ vyhlášeného OSN-WHO připravila Zdravá města ČR řadu zajímavých akcí. Šňůra programů boje proti kouření odstartovala už 24. 5. v Brně.

V předstihu před stanoveným termínem aktivit Světového dne bez tabáku připravila Kancelář Brno-Zdravé město zábavné odpoledne pro děti a rodiče s názvem „Zvířátka také nekouří“. Akce proběhla v Zoologické zahradě v Brně-Bystrci. Program, kterého se zúčastnili příznivci zdravého životního stylu, sportovci a další zajímaví hosté, provázela poradna odvykání kouření. Na speciálním stanovišti v areálu ZOO si mohli zájemci nechat změřit krevní tlak a tělesný tuk. Děti si vyzkoušely svou obratnost, zručnost a postřeh. Za odměnu čekala ty nejšikovnější jízda na ponících. Do brněnské ZOO zavítalo celkem 7000 návštěvníků.

Poslední květnou neděli propukly oslavy naplno i v dalších Zdravých městech. V Třebíči lidé v rámci akce „Cesta za čistým vzduchem“ vystoupali po schodech městské věže, pochod na Velkou Čantoryji v Beskydech uspořádala společně se svými partnery Zdravá města Karviná a Orlová. Na cyklo cestu za čistým vzduchem vyrazili v sobotu také obyvatelé Letovic a Boskovic. „Nikotin Tour“ aneb recesní „Pochod veselých krav“ chystají v rámci oslav Dne bez tabáku na 8. 6. ve Valašském Meziříčí.

KONTAKT

Petr Švec, koordinátor Projektu Zdravé město v ČR
NSZM ČR, Šrobárova 48, 100 42 Praha 10
T: +420 602 500 639
E: paha@nszm.cz, W: www.nszm.cz

(Ilustrační fotografie - archivy členů NSZM ČR)